

جداسازی، شناسایی و الگوهای مقاومت آنتی‌بیوتیکی اش‌ریشیا کلی های جدا شده از جوجه های گوشتی مبتلا به کلی باسیلوز نسبت به پانزده آنتی‌بیوتیک

رایج در صنعت طیور ایران

سیده ام البنین قاسمیان^۱، حمید محمودی پور^{۲*}

۱- استادیار گروه دامپزشکی، واحد بهبهان، دانشگاه آزاد اسلامی، بهبهان، ایران

۲- استادیار گروه پرستاری و مامایی، واحد بهبهان، دانشگاه آزاد اسلامی، بهبهان، ایران

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۷/۱۶

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۳/۰۷

چکیده

هدف از این تحقیق شناسایی و جداسازی سویه های اش‌ریشیا کلی مقاوم به آنتی‌بیوتیک و تعیین الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی در ۳۰ جدایه اش‌ریشیا کلی جدا شده از جوجه های گوشتی مبتلا به کلی باسیلوز در شهرستان بهبهان می باشد. الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی تمامی جدایه ها نسبت به ۱۵ آنتی‌بیوتیک رایج در صنعت طیور ایران با استفاده از روش انتشار از دیسک تعیین گردید. درصد مقاومت نسبت به دیفلوکساسین، انروفلوکساسین، تریمتوپریم، کلرتراسایکلین، اریترومايسين، تیلوسین، تیامولین، داکسی سایکلین، فلورفنیکل، لینکومايسين، دانوفلوکساسین، نتومايسين، کلیستین، آمیکاسین و جنتامايسين به ترتیب ۱۰۰، ۱۰۰، ۱۰۰، ۹۶/۶، ۹۶/۶، ۹۶/۶، ۹۰، ۹۶/۶، ۶۶/۶، ۷۶/۶۶، ۶۰، ۶۳/۳۳، ۵۳/۳۳، ۲۶/۶۶، ۱۰ و ۰ گزارش شد. ۱۷ الگوی مقاومت دارویی در بین ۳۰ جدایه اش‌ریشیا کلی نسبت به ۱۵ آنتی‌بیوتیک بر مصرف در صنعت طیور شناسایی گردید که ۲۶ جدایه (۸۶/۶۷٪) به بیش از یک الگو تعلق داشتند، در حالیکه ۴ جدایه دیگر (۱۳/۳۳٪) هر کدام فقط به یک الگو تعلق داشتند. از این مقاله نتیجه گیری شد که مقاومت جدایه ها نسبت به اکثریت داروهای رایج در صنعت طیور ایران بالاست که بر لزوم اجرای طرح پایش ملی برای مقاومت ضد میکروبی و مصرف اصولی آنتی‌بیوتیک ها تاکید می کند.

واژه های کلیدی: مقاومت آنتی‌بیوتیکی، اش‌ریشیا کلی، جوجه های گوشتی، کلی باسیلوز

*نویسنده مسئول: حمید محمودی پور

آدرس: گروه پرستاری و مامایی، واحد بهبهان، دانشگاه آزاد اسلامی، بهبهان، ایران

پست الکترونیکی: hamidmahmoudipoor@yahoo.com

مقدمه

اشریشیاکلی یکی از شایع ترین پاتوژن های مسئول کلی باسیلوز موضعی یا سیستمیک در طیور است (Jassim and M Shareef, 2023). این پاتوژن در طیور باعث بیماری مزمن تنفسی، امفالیست، سینوویت، کولی گرانولوماتوز و سالپنژیت می شود که همگی به عنوان بیماری های ناشی از اشریشیاکلی بیماری زای پرندگان طبقه بندی می گردد (Nolan et al., 2013, (Panth, 2019).

بسیاری از داروهای ضد میکروبی در صنعت تولید طیور به منظور کاهش عوارض و مرگ و میر ناشی از کلی باسیلوز استفاده می شود، با این حال، استفاده بیش از حد از این آنتی بیوتیک ها به عنوان عوامل پیشگیری کننده و درمانی عفونت و همچنین تقویت کننده رشد در طیور، منجر به ظهور و انتقال ژن های مقاومت شده است (Sciberras et al., 2019).

فاکتورهای چسبندگی، سموم، فاکتورهای اکتساب آهن، لیپوپلی ساکاریدها، کپسول پلی ساکاریدی و عوامل دخیل در تهاجم، تنها تعدادی از عوامل بیماری زای موجود در اشریشیاکلی هستند (Sarowska et al., 2019). وجود برخی از عوامل ویروالانس اشریشیاکلی برای بیماری زایی آنها ضروری است. این عوامل ویروالانس به آنها قدرت ایجاد بیماری در پرندگان را می دهد (Oliveira et al., 2019) ثابت شده است که بسیاری از عوامل ویروالانس تأثیر مهمی در بیماری زایی اشریشیاکلی دارند (Rueter and Bielaszewska, 2020). تشخیص بیماری را می توان با ترکیبی از علائم بالینی، ویژگی های پاتولوژیک و همچنین جداسازی و شناسایی عامل ایجاد کننده انجام داد (Abalaka et al., 2017).

کلی باسیلوز به عنوان یکی از شایع ترین بیماری های تشخیص داده شده در صنعت تولید طیور، یکی از مشکلات کلیدی برای بهره وری صنعت تولید طیور می باشد. صنعت تولید طیور شهرستان بهبهان اخیراً تمهیداتی را در جهت توسعه سریع تجارت مرغ محلی، با توجه به نگرانی در خصوص بیماری های عفونی طیور مانند کلی باسیلوز، اندیشیده است. در همین راستا مطالعه حاضر تعیین شیوع، مقاومت باکتریولوژیکی و ضد میکروبی کلی باسیلوز در جوجه های گوشتی شهرستان بهبهان می باشد.

مواد و روش ها

جمع آوری نمونه

این مطالعه تجربی آزمایشگاهی از مهرماه ۱۴۰۱ الی اسفندماه ۱۴۰۱ در آزمایشگاه میکروبی شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بهبهان انجام شد. در این تحقیق، ۳۰ جدایه اشریشیاکلی از ۳۵ گله جوجه گوشتی با سن ۶-۲ هفتهگی از نقاط مختلف شهرستان بهبهان جداسازی شدند. نمونه گیری براساس جدول گرجسی مورگان صورت گرفت. از هر گله با علایم بالینی و جراحات کالبدگشایی مشکوک به بیماری به طور تصادفی تعداد ۵ جوجه انتخاب و بعد از کالبدگشایی و تشخیص اولیه بیماری، از کبد و قلب نمونه برداری به عمل آمد.

جداسازی و تشخیص باکتری اشریشیاکلی

برای جداسازی و تشخیص باکتری اشریشیاکلی از روش کشت خطی از روش چهار مرحله ای (Quadrant Streak Pattern) استفاده شد. از هر پلیت مک کانکی، بیش از سه کلنی صاف لاکتوز مثبت اشریشیاکلی برداشته شد، سپس این تک کلنی به منظور ایجاد کشت خالص دوباره بر روی محیط مک کانکی کشت خطی داده شد و به مدت ۲۴ ساعت در داخل انکوباتور ۳۷

جوجه‌های گوشتی مبتلا به کلی باسیلوز بر اساس توالی یابی ژن SrRNA ۱۶ در جدول ۳ نمایش داده شده است.

آزمون آنتی بیوگرام

برای تعیین الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی ۳۰ جدایه نسبت به ۱۵ داروی پر مصرف در صنعت طیور ایران از روش کیفی انتشار از دیسک (Disk diffusion test) و به روش کربی بائر (Kirby-Bauer)، بر طبق دستورالعمل موسسه استانداردهای آزمایشگاهی و بالینی (CLSI) سال ۲۰۰۶ استفاده گردید (MA, 2006). جهت انجام این تحقیق دیسکهای آنتی‌بیوتیک (غلظت بر حسب میکروگرم) کلیستین (۱۰)، دیفلوکساسین (۱۰)، دانوفلوکساسین (۱۰)، جنتامایسین (۱۰) و تیلوسین (۱۰)، انروفلوکساسین (۵)، متوپریم (۵)، لینکومایسین (۲۰۰/۱۵)، تری کلترتراسیکلین (۳۰)، اریترومایسین (۱۵)، فلورفنیکل (۳۰)، داکسی‌سیکلین (۳۰)، آمیکاسین (۳۰)، تیاملین (۳۰) و نئومایسین (۳۰) از شرکت پادتن طب ایران تهیه شد. برای انجام آزمایش انتشار از دیسک، هر جدایه باکتری از فریزر ۷۰- درجه سانتیگراد خارج و بر روی محیط کشت مک کانکی آگار به مدت ۲۴ ساعت در دمای ۳۷ درجه سانتیگراد کشت داده شدند. سپس ۴ تا ۵ پرگنه از محیط کشت مک کانکی آگار به لوله آزمایش حاوی تریپتیک سوی براث (TSB) با کدورت ۰/۵ مک فارلند انکوبه شدند. پس از آن با سواب استریل از سوسپانسیون باکتریایی نیم مک‌فارلند روی محیط کشت مولر هینتون آگار کشت سفره ای داده شد. پس از گذشت تقریباً ۱۰ دقیقه، دیسک‌های آنتی‌بیوتیکی بر روی محیط مولر هینتون تلقیح شده قرار دادند و

درجه سانتیگراد قرار گرفت. برای جداسازی باکتری اشریشیا کلی، جدایه‌ها از نظر مورفولوژی کلنی، رنگ آمیزی گرم، تست‌های بیوشیمیایی (تولید اندول، تخمیر گلوکز، تولید سولفید هیدروژن، مصرف سترات، دکربوکسیلاسیون اورنیتین، دکربوکسیلاسیون لیزین، تولید اوره و واکنش ووگس-پروسکوئر) بررسی شدند.

مخلوط واکنش و سیکل‌های PCR

واکنش PCR در حجم ۲۵ میکرولیتر حاوی ۱۲/۵ میکرولیتر مستر میکس شامل بافر PCR(X)، 2MgCl ، $1/2$ میلی مول)، $(0.08\text{dNTPs}$ میلی مول)، Taq DNA Polymerase (U، ۱ میکرولیتر پرایمر رفت (۲۰ پیکومول)، ۱ میکرولیتر پرایمر برگشت (۲۰ پیکومول)، ۱ میکرولیتر از الگو DNA (۱۵۰ نانوگرم) و ۹/۵ میکرولیتر آب مقطر استریل انجام شد. چرخه‌های حرارتی در PCR در سه مرحله واسرشت، طویل شدن و طویل شدن نهایی صورت گرفت

تشخیص مولکولی اشریشیا کلی توسط PCR

در این مرحله، یک کلنی خالص باکتری با ۱۰۰ میکرولیتر آب مقطر مخلوط شد. سپس به مدت ۱۰ دقیقه جوشانده و بلافاصله برای شوک سرمایی بر روی یخ قرار گرفت. سپس، با سرعت ۱۰۰۰۰ دور در دقیقه به مدت ۱۰ دقیقه سانتریفیوژ انجام شد. مایع رویی جمع آوری و به عنوان الگوی DNA برای PCR استفاده گردید (شکل ۱) یک PCR اختصاصی ژن برای تکثیر SrRNA ۱۶ با استفاده از پرایمرهای منتشر شده قبلی انجام شد (Farhoumand et al., 2020). لیست پرایمر در جدول ۱ ارائه شده است. جدول ۲ شرایط دمایی PCR برای آمپلیفیکیشن ژن SrRNA ۱۶ را نشان می‌دهد (Moawad et al., 2022). همچنین، تایید شناسایی اشریشیا کلی‌های جدا شده از

تحلیل آماری

داده های بدست آمده وارد نرم افزار SPSS نسخه ۲۱ گردید و با استفاده از آزمون مربع کای ۲ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. داده ها در سطح ۰/۰۵ معنی دار در نظر گرفته شد.

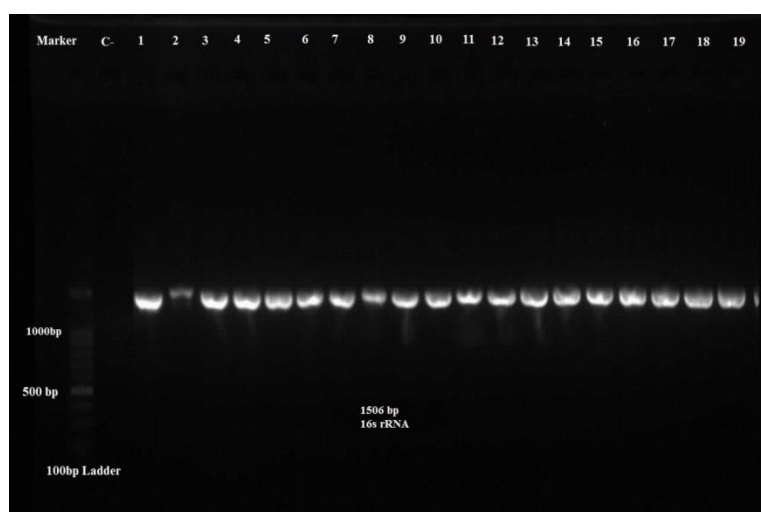
پلیت ها به مدت ۱۸ ساعت در دمای ۳۵ درجه سانتی گراد انکوبه گردیدند (Nolan et al., 2013, Seifi et al., 2015). سپس قطر هاله عدم رشد هر دیسک به وسیله کولیس اندازه گیری و در نهایت میزان مقاومت و حساسیت هر جدایه با مقایسه با استاندارد جهانی CLSI قرائت شد (شکل ۱).

جدول ۱. F=Forward, R=Reverse, bp=Base pair, PCR=Polymerase chain reaction

پرایمر	توالی	اندازه - (bp)
<i>E. coli</i> 16S (F)	5'- AATTGAAGAGTTTGATCATG-3'	۱۵۰۶
<i>E. coli</i> 16S (R)	5'- CTCTACGCATTTCAACCGCTAC-3'	

جدول ۲. شرایط دمایی PCR برای آمپلیفیکشن ژن 16S rRNA

دما (درجه سانتی گراد)	زمان (ثانیه)	توضیح
۹۶	۶۰	واشرشت اولیه
۹۶	۱۵	واشرشت
۵۸	۶۰	هم سوشت
۷۲	۴۵	طویل شدن
۷۲	۶۰	طویل سازی نهایی

شکل ۱. ژل الکتروفورز جهت مشاهده ژن 16S rRNA اشریشیا کلی های جدا شده از نمونه‌ها: ستون اول سمت چپ مارکر ۱۰۰ جفت بازی یکتا تجهیز ژن. ستون C- نمونه کنترل منفی، ستون ۱ نمونه استاندارد (اشریشیا کلی) همراه با کد ATCC 25922 به اندازه ی ۱۵۰۶ جفت باز و ستون های با شماره ۲ تا ۱۹ نمونه های جدا شده می باشد.

جدول ۳. تایید شناسایی اشریشیا کلی های جدا شده از ازجوجه های گوشتی مبتلا به کلی باسیلوز بر اساس توالی یابی

ژن 16S rRNA

کد دسترسی	نتیجه توالی	کد دسترسی	نتیجه توالی
CP021844.1	<i>E. coli</i> strain EC1515	KY617770.1	<i>E. coli</i> strain BDUMS-3 16S
MF067514.1	<i>E. coli</i> strain EGE 104574-76...	KY617770.1	<i>E. coli</i> strain BDUMS-3 16S
CP021207.1	<i>E. coli</i> strain Z247	CP021844.1	<i>E. coli</i> strain EC1515
CP021844.1	<i>E. coli</i> strain EC1515	CP020933.1	<i>E. coli</i> strain HB-COLI0
KY617770.1	<i>E. coli</i> strain BDUMS-3 16S	KY617770.1	<i>E. coli</i> strain BDUMS-3 16S
CP021844.1	<i>E. coli</i> strain EC1515	CP021844.1	<i>E. coli</i> strain EC1515
CP021844.1	<i>E. coli</i> strain EC1515	CP021844.1	<i>E. coli</i> strain EC1515
CP021844.1	<i>E. coli</i> strain EC1515	KY617770.1	<i>E. coli</i> strain BDUMS-3 16S
CP021844.1	<i>E. coli</i> strain EC1515	CP021844.1	<i>E. coli</i> strain EC1515
MF067514.1	<i>E. coli</i> strain EGE 104574-76...	CP021844.1	<i>E. coli</i> strain EC1515
CP021844.1	<i>E. coli</i> strain EC1515	KY617770.1	<i>E. coli</i> strain BDUMS-3 16S
CP021844.1	<i>E. coli</i> strain EC1515	KY617770.1	<i>E. coli</i> strain BDUMS-3 16S
MF067514.1	<i>E. coli</i> strain EGE 104574-76...	MF067514.1	<i>E. coli</i> strain EGE 104574-76...
CP021207.1	<i>E. coli</i> strain Z247	MF067514.1	<i>E. coli</i> strain EGE 104574-76...
MF067514.1	<i>E. coli</i> strain EGE 104574-76...	CP021207.1	<i>E. coli</i> strain Z247

جدول ۴. تعداد و درصد جدایه های اشریشیا کلی حساس، حدواسط و مقاوم جدا شده از جوجه های گوشتی مبتلا به

کلی باسیلوز، نسبت به ۱۵ آنتی بیوتیک رایج در صنعت طیور ایران

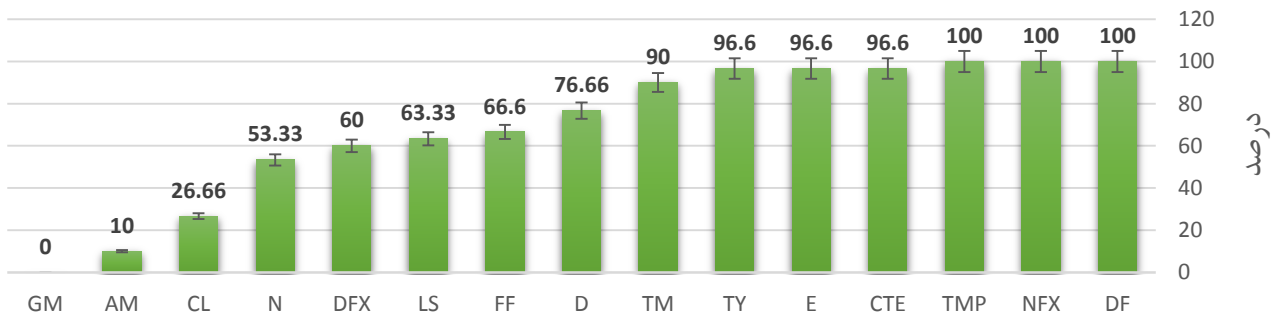
مقاوم تعداد (درصد)	حد واسط تعداد (درصد)	حساس تعداد (درصد)	آنتی بیوتیک
(۲۶/۶۶)۸	(۰)۰	(۷۳/۳۳)۲۲	کلیستین
(۱۰۰)۳۰	(۰)۰	(۰)۰	دیفلوکساسین
(۱۰۰)۳۰	(۰)۰	(۰)۰	انزوفلوکساسین
(۶۳/۳۳)۱۹	(۰)۰	(۳۶/۶۷)۱۱	لینکومايسين
(۱۰۰)۳۰	(۰)۰	(۰)۰	تریمتوپریم
(۹۶/۶۷)۲۹	(۰)۰	(۳/۳۳)۱	کلر تتراسیکلین
(۹۶/۶۷)۲۹	(۰)۰	(۳/۳۳)۱	اریترومایسین
(۶۶/۶۷)۲۰	(۰)۰	(۳۳/۳۳)۱۰	فلورفنیکل
(۶۰)۱۸	(۲۶/۶۷)۸	(۱۳/۳۳)۴	دانوفلوکساسین
(۷۶/۶۷)۲۳	(۱۶/۶۶)۵	(۶/۶۷)۲	داکسی سیکلین
(۱۰)۳	(۱۳/۳۳)۴	(۷۶/۶۷)۲۳	آمیکاسین
(۹۰)۲۷	(۱۰)۳	(۰)۰	تیامولین
(۵۳/۳۳)۱۶	(۶/۶۷)۲	(۴۰)۱۲	نئومايسين
(۰)۰	(۶/۶۷)۲	(۹۳/۳۳)۲۸	جتنامايسين
(۹۶/۶۷)۲۹	(۳/۳۳)۱	(۰)۰	تیلوسین

دیفلوکساسین، انروفلوکساسین و تری متوپریم مقاومت دارویی بسیار بالایی (۱۰۰٪) را نشان دادند، در حالی که مقاومت این جدایه‌ها نسبت به ۱۲ ترکیب آنتی‌بیوتیک دیگر بین صفر تا ۹۶/۶ درصد متغیر بود (نمودار ۱ و ۲).

نتایج آزمایش انتشار از دیسک جدایه های اشریشیاکلی جدا شده از جوجه های گوشتی مبتلا به کلی باسیلوزیس در نمودار شماره ۱ و ۲ آورده شده است. آزمون مربع کای نشان داد که تفاوت در میزان مقاومت و حساسیت جدایه ها نسبت به داروهای مورد بررسی معنی دار بود ($P < 0/05$). بیشترین میزان مقاومت آنتی‌بیوتیکی به ترتیب در برابر دیفلوکساسین، انروفلوکساسین، تریمتوپریم، کلرتراسایکلین، اریترومايسين، تیلوسین و تیممالین بود. کمترین میزان مقاومت آنتی‌بیوتیکی در برابر جتتامایسین، آمیکاسین و کلیستین گزارش شد. در این نمودارها مشخص می شود که جدایه های اشریشیاکلی مورد بررسی، نسبت به سه آنتی بیوتیک

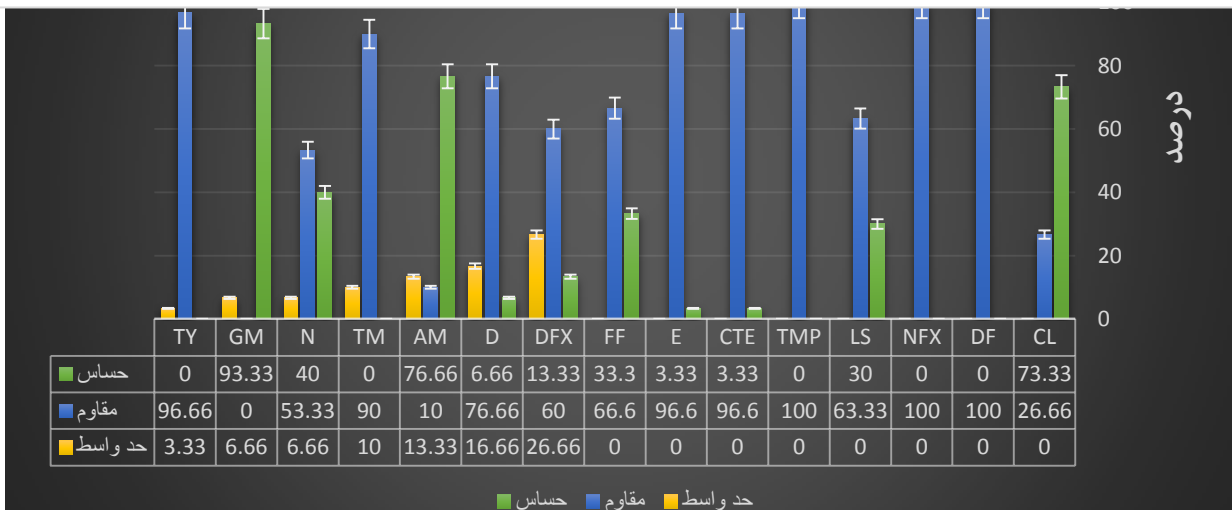
نمودار ۱. نمای مقاومت آنتی‌بیوتیکی ایزوله های اشریشیاکلی جدا شده از نمونه های جوجه های گوشتی (n=۱۳۰). کلیستین (CI)، دیفلوکساسین (DF)، انروفلوکساسین (NFX)، لینکومايسين (LS)، تریمتوپریم (TMP)، کلرتراسایکلین (CTE)، اریترومايسين (E)، فلورفنیکل (FF)، دانوفلوکساسین (DFX)، داکسی سیکلین (D)، آمیکاسین (AM)، تیمولین

الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیک ی ۳۰ سویه

آنتی‌بیوتیک

■ درصد های سویه های مقاوم

(TM)، نئومایسین (N)، جتنامایسین (GM) و تیلوسین (TY).

نمودار ۲. نمای مقاومت آنتی بیوتیکی ایزوله های اشیشیاکلی جدا شده از نمونه های جوجه های گوشتی (n=۳۰). کلیستین (CI)، دیفلوکساسین (DF)، انزوفلوکساسین (NFX)، لینکومایسین (LS)، تریمتوپریم (TMP)، کلرتراسیکلین (CTE)، اریترومایسین (E)، فلورفینیکل (FF)، دانوفلوکساسین (DFX)، داکسی سیکلین (D)، آمیکاسین (AM)، تیامولین (TM)، نئومایسین (N)، جتنامایسین (GM) و تیلوسین (TY).

آنتی بیوتیکی، ۱۳/۳ درصد جدایه ها در الگوی مشترک شماره یک، ۱۰ درصد جدایه ها در الگوی مشترک شماره دو، ۱۰ درصد جدایه ها در الگوی مشترک شماره هفت، ۶/۷ درصد جدایه ها در الگوی مشترک شماره سه، ۶/۷ درصد جدایه ها در الگوی مشترک شماره چهار، ۶/۷ درصد جدایه ها در الگوی مشترک شماره شش، ۶/۷ درصد جدایه ها در الگوی مشترک شماره نه، ۶/۷ درصد جدایه ها در الگوی مشترک شماره دوازده و ۶/۷ درصد جدایه ها در الگوی مشترک شماره سیزده بودند. مابقی جدایه ها در الگوهای مشترک شماره پنج، هشت، ده و یازده قرار گرفتند. بیشترین و کمترین فراوانی الگوی مقاومت آنتی بیوتیکی جدایه ها به ترتیب ۱۳/۳ درصد و ۳/۳ درصد دیده شد که این اختلاف از لحاظ آماری معنی دار بود ($P < 0.05$). (جدول شماره ۵).

بررسی فراوانی الگوی مقاومت آنتی بیوتیکی بین ۳۰ جدایه اشیشیاکلی از موارد کلی باسیلوز جوجه های گوشتی، نسبت به ۱۵ آنتی بیوتیک با مصرف رایج در صنعت طیور ایران نشان دهنده ی ۱۷ الگوی مقاومت آنتی بیوتیکی بود. بطوری که ۲۶ جدایه (۸۶/۶۷ درصد) به ۱۳ الگوی مقاومت آنتی بیوتیکی (بیش از یک اشیشیاکلی در هر الگو) و ۴ جدایه دیگر (۳۳/۱۳ درصد) به ۴ الگوی مقاومت آنتی بیوتیکی (یک اشیشیاکلی در هر الگو) تعلق داشتند. تفاوت از نظر فراوانی الگوی مقاومت آنتی بیوتیکی در بین دو گروه (جدایه های بیش از یک اشیشیاکلی در هر الگو و جدایه های یک اشیشیاکلی در هر الگو) با یکدیگر معنی دار بود ($P < 0.05$). در بین ۱۳ الگوی مقاومت

جدول ۵. الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی ۳۰ جدایه اش‌ریشیاکلی جدا شده از جوجه های گوشتی نسبت به ۱۵ آنتی‌بیوتیک رایج در صنعت طیور ایران

شماره الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیک	تعداد ترکیبات ضد میکروبی	مقاوم به ترکیبات ضد میکروبی	تعداد جدایه‌های اش‌ریشیاکلی متعلق به هر الگو (درصد)	شاخص مقاومت آنتی‌بیوتیکی چند گانه (MAR Index)	درصد
۱	۱۰	AM, CTE, CL, D, DFX, DF, E, FF, NFX, TMP	۴ (۱۳/۳)	۰/۶۷	۶۷
۲	۱۰	AM, CTE, CL, D, DFX, DF, E, FF, NFX, TY	۳ (۱۰)	۰/۶۷	۸۶
۳	۹	CL, D, DFX, DF, E, FF, LS, NFX, TY	۲ (۶/۷)	۰/۶	
۴	۸	AM, CTE, CL, D, DFX, DF, LS, TM	۲ (۶/۷)	۰/۵۳	
۵	۷	CL, D, DFX, DF, LS, TM, TMP	۱ (۳/۳)	۰/۵	
۶	۷	AM, CTE, CL, D, DF, TM, TMP	۲ (۶/۷)	۰/۵	
۷	۶	AM, CTE, CL, D, DFX, DF	۳ (۱۰)	۰/۴۳	
۸	۶	AM, CTE, DFX, DF, LS, TMP	۱ (۳/۳)	۰/۴۳	
۹	۵	AM, CTE, D, DFX, DF	۲ (۶/۷)	۰/۳۶	
۱۰	۵	CL, E, FF, NFX, TY	۱ (۳/۳)	۰/۳۶	
۱۱	۴	AM, DF, NFX, TMP	۱ (۳/۳)	۰/۲۹	
۱۲	۴	LS, N, TM, TMP	۲ (۶/۷)	۰/۲۹	
۱۳	۳	DFX, NFX, TMP	۲ (۶/۷)	۰/۲۱	
۱۴-۱۷	متغیر	الگوهای انفرادی متنوع	۴ (۱۳/۳)	-	۳۳

کلستین (CI)، دیفلوکساسین (DF)، انزوفلوکساسین (NFX)، لینکومایسین (LS)، تریمتوپریم (TMP)، کلرتراسیکلین (CTE)، اریترومایسین (E)، فلورفیکل (FF)، دانوفلوکساسین (DFX)، داکسی‌سیکلین (D)، آمیکاسین (AM)، تیمولین (TM)، نئومایسین (N)، جنتامایسین (GM) و تیلو سین (TY)

اپیدمیولوژیک و بررسی های تکمیلی سرولوژیکی و ژنوتیپی در آینده استفاده گردد تا بتوان سیاست پیشگیری و درمانی مناسبی در منطقه اتخاذ نمود.

گزارشات در رابطه با افزایش مقاومت سویه های پاتوژن اش‌ریشیاکلی نسبت به ترکیبات آنتی‌باکتریال در حال افزایش است و الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی نواحی مختلف جغرافیایی نیز متنوع و در حال تغییر می باشد (Lambie et al., 2000, Salmon and)

بحث

این مطالعه به منظور ارزیابی برخی از خصوصیات مهم سویه های پاتوژن اش‌ریشیاکلی در یکی از مناطق مهم پرورش صنعتی طیور گوشتی در ایران یعنی بهبهان انجام شد. روش کار به گونه ای برنامه ریزی شد تا بتوان از نتایج بدست آمده برای مطالعات

آینده‌ی نه چندان دور مقاومتی نسبت به این آنتی‌بیوتیک ایجاد گردد (Salehi and Bonab, 2006). همچنین، ذاکری و کاشفی در سال ۲۰۱۲ بیان کردند که ایزوله‌های APEC اشیشیاکلی جدا شده از طیور آلوده در تبریز میزان حساسیت بالایی نسبت به انروفلوکساسین (۷۷ درصد) داشتند (Zakeri and Kashefi, 2012).

در گزارشات مختلف، تفاوت‌هایی در الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی اشیشیاکلی‌های پاتوژن طیور در برابر ترکیبات ضد میکروبی دیده شده است (Mohammadi et al., 2018, Rafiei and Nasirian, 2003). مطالعه حاضر نیز، بررسی فراوانی الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی ۳۰ جدایه مورد بررسی، نسبت به ۱۵ ترکیب آنتی‌بیوتیک پر مصرف در صنعت طیور ایران، نشان دهنده ۱۷ الگو بود که ۱۳/۳۳ درصد جدایه‌ها از اشیشیاکلی‌های جدا شده، هر کدام تنها به یک الگو و ۸۶/۶۷ درصد جدایه‌ها از اشیشیاکلی‌های جدا شده، به بیش از یک الگو تعلق داشتند. یافته‌های بدست آمده از مطالعه حاضر در خصوص وجود ۱۷ الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی در بین جدایه‌های مورد بررسی، از برخی گزارش‌های پیشین کمتر است (Rafiei and Nasirian, 2003, Seifi et al., 2015). این موضوع بیانگر آن است که فراوانی الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی در نواحی مختلف جغرافیایی و مقاطع زمانی متفاوت حتی در یک منطقه ممکن است متفاوت باشد. لذا استفاده از ترکیبات ضد میکروبی با توجه به الگوی مقاومت دارویی سایر مناطق و یا کشورها بدلیل قابل تغییر بودن مکان و زمان این الگوها امکان پذیر نیست. بنابراین آزمون حساسیت ضد میکروبی (آنتی بیوگرام) بایستی مستقلاً برای هر منطقه و یا حتی هر مرغداری قبل از تجویز آنتی‌بیوتیک‌ها انجام گردد.

(Watts, 2000). مقایسه بین تفاوت مقاومت آنتی‌بیوتیکی در شهرهای مختلف شاید مقایسه‌ی مناسبی برای مصرف آنتی‌بیوتیک برای درمان این بیماری در یک منطقه نباشد. با استفاده از نتایج این تحقیق در کنار تحقیقات گذشته در یک منطقه، می‌توان روش درمانی مناسب برای درمان بیماری کلی باسیلوز با این آنتی‌بیوتیک‌ها جایگزین گردد. گزارشات در رابطه با افزایش مقاومت سویه‌های پاتوژن اشیشیاکلی نسبت به ترکیبات آنتی‌باکتریال در حال افزایش است و الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی نواحی مختلف جغرافیایی نیز متنوع و در حال تغییر می‌باشد (Lambie et al., 2000). در ایران در مطالعاتی که بر روی جدایه‌های اشیشیاکلی از نمونه‌های جوجه‌های گوشتی بیمار، در شیراز و تهران و دیگر شهرها به عمل آمده مشخص شده که میزان مقاومت جدایه‌ها به ترکیبات آنتی‌باکتریال، گسترده و بالا می‌باشد (Jahantigh et al., 2020b, Farhoumand et al., 2020, Rajaeian et al., 2003). در این مطالعه فراوانی مقاومت نسبتاً بالایی علیه آنتی‌بیوتیک‌های دیفلوکساسین، انروفلوکساسین، تریمتوپریم، کلرتراسایکلین، اریترومایسین، تیلوسین و تیمالین برای جدایه‌های طیور تعیین شد که می‌تواند ناشی از مصرف بی‌رویه آنتی‌بیوتیک در طیور باشد (Sanchez et al., 2020). زهرایی صالحی و همکاران، در سال ۲۰۰۶ در بررسی بر روی طیور مبتلا به کلی سپتیمی، به این نتیجه رسیدند که جدایه‌ها مقاومت بیش از ۹۴ درصد را علیه تتراسایکلین نشان دادند. در حالیکه هیچ مقاومتی نسبت به جنتامایسین دیده نشد و مقاومت به سفالوسپورین‌ها بسیار نادر بود، اما در این تحقیق حد واسطی از مقاومت نسبت به جنتامایسین (۶/۶۳ درصد) مشاهده گردید. بنابراین، ممکن است در

- genes in *Escherichia coli* isolated from lesions of colibacillosis in broiler chickens in Sistan, Iran. *BMC Veterinary Research*, 16, 1-6.
5. JASSIM, W. G. & M SHAREEF, A. 2023. Antibiotic Resistance Patterns of *Escherichia coli* Isolated From Broiler Chickens with Colibacillosis in Duhok Province. *Egyptian Journal of Veterinary Sciences*, 54, 137-148.
  6. LAMBIE, N., NGELEKA, M., BROWN, G. & RYAN, J. 2000. Retrospective study on *Escherichia coli* infection in broilers subjected to postmortem examination and antibiotic resistance of isolates in Trinidad. *Avian diseases*, 155-160.
  7. MA, W. 2006. Methods for dilution antimicrobial susceptibility tests for bacteria that grow aerobically: approved standard. *Clsi (Nccls)*, 26, M7-A7.
  8. MOAWAD, A. A., HOTZEL, H., HAFEZ, H. M., RAMADAN, H., TOMASO, H., BRAUN, S. D., EHRLICH, R., DIEZEL, C., GARY, D. & ENGELMANN, I. 2022. Occurrence, phenotypic and molecular characteristics of extended-spectrum beta-lactamase-producing *Escherichia coli* in healthy turkeys in Northern Egypt. *Antibiotics*, 11, 1075.
  9. MOHAMMADI, V., GHANIEI, A. & SEPEHRNIA, P. 2018. Antimicrobial resistance profile and prevalence of tetracycline resistance genes in *Escherichia coli* isolates from broiler chickens, Northwestern Iran. *Bulgarian J. Vet. Med*, 21, 169-175.
  10. NOLAN, L. K., BARNES, H. J., VAILLANCOURT, J.-P., ABDUL-AZIZ, T. & LOGUE, C. M. 2013. Colibacillosis. *Diseases of poultry*, 751-805.
  11. OLIVEIRA, E., CARDOZO, M., BORZI, M. M., BORGES, C., GUASTALLI, E. & ÁVILA, F. 2019. Highly pathogenic and multidrug resistant avian pathogenic *Escherichia*

نتیجه گیری نهایی

نتایج این بررسی نشان داد که مقاومت جدایه‌ها نسبت به اکثریت داروهای رایج در صنعت طیور ایران بالاست که بر لزوم اجرای طرح پایش ملی برای مقاومت ضد میکروبی و مصرف اصولی آنتی‌بیوتیک‌ها تاکید می‌کند.

منابع

1. ABALAKA, S., SANI, N., IDOKO, I., TENUCHE, O., OYELOWO, F., EJEH, S. & ENEM, S. 2017. Pathological changes associated with an outbreak of colibacillosis in a commercial broiler flock. *Sokoto Journal of Veterinary Sciences*, 15, 95-102.
2. FARHOUMAND, P., HASSANZADAZARH., SOLTANPOUR, M. S., AMINZARE, M. & ABBASI, Z. 2020. Prevalence, genotyping and antibiotic resistance of *Listeria monocytogenes* and *Escherichia coli* in fresh beef and chicken meats marketed in Zanjan, Iran. *Iranian journal of microbiology*, 12, 537.
3. JAHANTIGH, M., SAMADI, K., DIZAJI, R. E. & SALARI, S. 2020a. Antimicrobial resistance and prevalence of tetracycline resistance genes in *Escherichia coli* isolated from lesions of colibacillosis in broiler chickens in Sistan, Iran. *BMC veterinary research*, 16, 1-6.
4. JAHANTIGH, M., SAMADI, K., DIZAJI, R. E. & SALARI, S. 2020b. Antimicrobial resistance and prevalence of tetracycline resistance

- A., COLLINS, C., DURAN-GONZALEZ, M., GIRAGOSSIAN, E., HORNSTRA, A., KAMEL, S. & MABEN, A. 2020. Antibiotic resistance of *Escherichia coli* isolated from conventional, no antibiotics, and humane family owned retail broiler chicken meat. *Animals*, 10, 2217.
19. SAROWSKA, J., FUTOMAKOLOCH, B., JAMA-KMIECIK, A., FREJ-MADRZAK, M., KSIAZCZYK, M., BUGLAPLOSKONSKA, G. & CHOROSZYKROL, I. 2019. Virulence factors, prevalence and potential transmission of extraintestinal pathogenic *Escherichia coli* isolated from different sources: recent reports. *Gut pathogens*, 11, 1-16.
20. SCIBERRAS, M., PIPOVÁ, M., REGECOVÁ, I., JEVINOVA, P. & DEMJANOVÁ, S. 2019. Antibiotic resistance of *Escherichia coli* isolated from broiler chickens. *FOLIA*, 63, 1-8.
21. SEIFI, S., KHOSHBAKHT, R. & ATABAK, A. 2015. Antibiotic susceptibility, serotyping and pathogenicity evaluation of avian *Escherichia coli* isolated from broilers in northern Iran. *Bulgarian Journal of Veterinary Medicine*, 18.
22. ZAKERI, A. & KASHEFI, P. 2012. Antimicrobial susceptibilities of avian *Escherichia coli* isolates in Tabriz, Iran. *African Journal of Biotechnology*, 11, 4467-4470.
- coli* in free-range chickens from Brazil. *Brazilian Journal of Poultry Science*, 21.
12. PANTH, Y. 2019. Colibacillosis in poultry: A review. *Journal of Agriculture and Natural Resources*, 2, 301-311.
13. RAFIEI, T. R. & NASIRIAN, A. 2003. Isolation, Identification and Antimicrobial Resistance Patterns of *E. Coli* Isolated From Chicken Flocks.
14. RAJAEIAN, H., FIROUZI, R., JALAEI, J. & HEYDARI, D. F. 2003. Antibiotic resistance of several common bacterial species isolated from chickens in Shiraz area.
15. RUETER, C. & BIELASZEWSKA, M. 2020. Secretion and delivery of intestinal pathogenic *Escherichia coli* virulence factors via outer membrane vesicles. *Frontiers in Cellular and Infection Microbiology*, 10, 91.
16. SALEHI, T. Z. & BONAB, S. F. 2006. Antibiotics susceptibility pattern of *Escherichia coli* strains isolated from chickens with colisepticemia in Tabriz province, Iran. *International Journal of Poultry Science*, 5, 677-684.
17. SALMON, S. A. & WATTS, J. L. 2000. Minimum inhibitory concentration determinations for various antimicrobial agents against 1570 bacterial isolates from turkey poults. *Avian diseases*, 85-98.
18. SANCHEZ, H. M., WHITENER, V. A., THULSIRAJ, V., AMUNDSON,

Isolation, identification, and antibiotic resistance patterns of *Escherichia coli* isolated from broiler chickens with colibacillosis against 15 common antibiotics in the Iranian poultry industry

*Seyedeh Ommolbanin Ghasemian*¹, *Hamid Mahmoodipour*^{2*}

1. Assistant Professor, Department of Veterinary, Behbahan Branch, Islamic Azad University, Behbahan, Iran

2. Assistant Professor, Department of Nursing and Midwifery, Behbahan Branch, Islamic Azad University, Behbahan, Iran

Received: 28 May 2023

Accepted: 8 October 2023

Abstract

*The purpose of this research is to identify and isolate antibiotic-resistant *Escherichia coli* strains and determine the antibiotic resistance pattern in 30 *Escherichia coli* isolates isolated from broiler chickens with colibacillosis in Behbahan city. The antibiotic resistance pattern of all isolates was determined against 15 important and common antibiotics in Iran's poultry industry using the disk diffusion method. The percentage of resistance to difloxacin, enrofloxacin, trimethoprim, chlortetracycline, erythromycin, tylosin, tiamulin, doxycycline, florfenicol, lincomycin, danofloxacin, neomycin, colistin, amikacin and gentamicin is 100, 100, 100, 96/6, 96/6, respectively. 96/6, 90, 76/66, 66/6, 63/33, 60, 53/33, 26/66, 10 and 0 were observed. 17 drug resistance patterns were identified among 30 *Escherichia coli* isolates to 15 commonly used antibiotics in the poultry industry, of which 26 isolates (86.67%) belonged to more than one pattern, while the other 4 isolates (13.33%) each They belonged to only one pattern. The results of this study showed that the resistance of the isolates to the majority of commonly used drugs in Iran's poultry industry is high, which makes it necessary to implement a strong national monitoring plan for antimicrobial resistance and the principled use of antibiotics.*

Keywords: *antibiotic resistance, *Escherichia coli*, broilers, colibacillosis*

---

*Corresponding author: hamidmahmoudipour

Address: Nursing and Midwifery, Behbahan Branch, Islamic Azad University, Behbahan

Email: hamidmahmoudipour@yahoo.com